

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain sekä pienyrittäjän vuosilomarahasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tavoitteena on erityisesti parantaa maatilojen emäntien sijaisavun saantia synnytyksen ja äitiysloman yhteydessä. Maatalousyrittäjällä olisi esityksen mukaan oikeus neljän kuukauden pituiseen sijaisapuun siten, että kuukausi tästä ajasta kohdistuisi ennen laskettua synnytysajankohtaa ja kolme kuukautta jälkeen sen. Esityksellä on lisäksi tarkoitus muutoinkin tehostaa sijaisavun järjestämistä.

Lomalautakunnan sihteerien palkkaamisesta aiheutuviin henkilöstömenoihin ja lomatoiminnan hallinnon muihin käyttökustannuksiin suoritettaisiin kunnalle valtionosuutta kuntien

kantokykyluokan perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain valtionosuusasteikon mukaisesti. Nykyisin nämä kustannukset korvataan valtion tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen osoitettujen varojen rajoissa. Samalla ehdotetaan maatalouslomalakiin otettavaksi säännökset lomautakunnan sihteerin virkojen perustamisesta ja kelpoisuusehdoista.

Ehdotetut lainmuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1984 alusta.

Esitys liittyy vuoden 1984 valtion tulo- ja menoarvioesitykseen.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja muutoksen syyt

1.1. Maatalouslomalaki

Maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain (102/78), jäljempänä maatalouslomalaki, 5 §:n mukaan sijaisaputoiminnalla tarkoitetaan maatalouslomittajan järjestämistä maatalousyrittäjälle siksi ajaksi, kun hän on lain 2 §:ssä tarkoitettulla tavalla tilapäisesti estynyt hoitamasta yritystään. Maatalouslomalain 2 §:ssä on määritelty sijaisavun saantiperusteet ja soveltamispiiri. Tämän mukaan sijaisavun piiriin kuuluvat kaikki maatalousyrittäjät, jotka saavat pääasiallisen toimeentulonsa maataloudesta ja joilla sairauden, tapaturman, synnytyksen tai muun niihin ver-

rettavan tilapäisen syyn vuoksi ei ole mahdollisuutta huolehtia yritykseen kuuluvista välttämättömistä tehtävistä ilman laissa säädettyä sijaisapua.

Sijaisavun kestoaikaa koskevat säännökset sisältyvät maatalouslomalain 7 a §:ään. Tämän lainkohdan mukaan maatalousyrittäjällä on oikeus saada lomittaja sijaisapua varten lomautakunnan määräämäksi ajaksi yhdellä kertaa enintään kuitenkin kolmeksi työpäiväksi. Sairauden, tapaturman tai synnytyksen johdosta sijaisapua voidaan saman lainkohdan mukaan antaa pidempäänkin, enintään kuitenkin siksi ajaksi, jonka lääkärintodistuksella osoitettu määräkainen työkyvyttömyys kestää.

Sijaisavusta peritään muilta kuin vähävaraisilta yrittäjiltä sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukainen kohtuulli-

nen korvaus. Sijaisavun maksuperusteet ovat käytännössä tällä hetkellä pääosin yhdenmukaistettu kodinhoitoavusta perittävän maksujärjestelmän kanssa.

Maatalouslomelain 7 a §:n soveltamisesta saatujen kokemusten mukaan sijaisavun keston rajoittaminen edellä mainitulla tavalla on aiheuttanut tulkintavaikeuksia erityisesti synnytystapauksissa. Äärimmäisessä tapauksessa sijaisavun hakija ei ole saattanut saada työkyvyttömyystodistusta raskauden tai synnytyksen perusteella. Tästä syystä sijaisavun kesto on voinut jäädä vain kolmen päivän pituiseksi. Lääkintöhallituksen vuonna 1981 muun muassa terveyskeskuksille ja lääkäreille antaman suosituksen mukaan voidaan synnytykseen liittyvänä työkyvyttömyysaikana pitää 30 päivää ennen laskettua synnytysaikaa ja noin 6 viikkoa synnytyksen jälkeen.

Voimassa olevan lain mukaan sijaisavun pituus määräytyy kokonaan lääkärin kirjoittaman määräaikaisen työkyvyttömyystodistuksen perusteella, mikäli sijaisavun tarve sairauden, tapaturman tai synnytyksen johdosta jatkuu yli kolmen päivän ajan. Edellä mainitun synnytyksiin kohdistuvien epäkohtien lisäksi nykyisen sijaisapukäytännön on katsottu aiheuttavan myös toiminnan hallinnointiin epätarkoituksenmukaisuutta. Tästä on ollut haitallisia seurauksia sekä sijaisapua tarvitsevien että sitä järjestävien kohdalla. Sijaisavun tarvisijoille nykyinen käytäntö on merkinnyt lääkäriä käyntien määrän lisääntymistä lyhyissäkin sairaustapauksissa. Varsinkin haja-asutusalueella pelkästään sijaisapua varten tarvittavien lääkärintodistusten hankkimisesta aiheutuneet kustannukset matkoineen ovat kohonneet kohtuuttoman suuriksi. Sijaisaputoimintaa järjestävien kuntien kannalta nykyinen tilanne on merkinnyt lomautakuntien kokousten määrän lisääntymistä ja siten hallintokustannusten nousua. Maatalouslomittajien pitkäjänteinen työllistäminen on niinikään hankaloitunut ja nykytilanne on lisännyt lomittajien työhönsijoittamiseen ja työvuorojen järjestelyyn liittyviä hallinnollisia toimenpiteitä.

Hinnoitteluvuotta 1983/84 koskevan maataloustuloratkaisun yhteydessä sovittiin, että maatalousyrittäjän vuosiloma ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain 7 a § muutetaan seuraavaan muotoon:

”Maatalousyrittäjällä on oikeus saada lomittaja sijaisapua varten sairauden, tapaturman tai muun niihin verrattavan tilapäisen synn vuoksi ajaksi, jonka lääkärintodistuksella osoitettu

määräaikainen työkyvyttömyys taikka muutoin luotettavasti osoitettu sijaisavun tarve kestää.

Naispuolisella maatalousyrittäjällä on kuitenkin oikeus saada sijaisapua synnytyksen vuoksi ajaksi, johon sisältyy 120 päivää, joka alkaa 30 päivää ennen laskettua synnytysaikaa”.

Maatalouslomelain 13 §:n mukaan kunnassa on oltava tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten lomautakunta. Jos kunnassa on vain vähäinen määrä lomaan oikeutettuja maatalousyrittäjiä, maatalouslomelain mukaisista tehtävistä voi huolehtia kunnan muu lautakunta tai kunnanhallitus. Maatalouslomalaissa ei ole velvoitettu kuntia perustamaan lomautakunnan sihteerin tai muita lautakunnan apuna tarvittavan hallintohenkilöstön virkoja. Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut perusteet vuosiloma- ja sijaisaputoiminnan hallintohenkilökunnan enimmäismäärälle siten, että se yksittäisessä kunnassa voi kunnalle osoitettujen määrärahojen rajoissa olla enintään yksi päätoiminen henkilö.

Maatalouslomelain täytäntöönpanotehtäviä varten lomautakunnan apuna tarvittavan hallintohenkilöstön riittämättömyys ja virkojen puuttuminen on vaikeuttanut vuosiloma- ja sijaisaputoiminnan tarkoituksenmukaista kehittämistä. Tämän johdosta ehdotetaan maatalouslomalakiin lisättäväksi uusi 13 a §, joka sisältäisi säännökset lomautakunnan sihteerin viran perustamisesta. Maatalouslomelain 36 §:n mukaan lomautakunnan sihteerille voidaan johtosäännöllä siirtää lomautakunnalle kuuluvia tehtäviä. Tehtävien ja päätösvallan siirto edellyttää, että lomautakunnan sihteerin on virkasuhteessa.

Lomautakunnan sihteerin viran kelpoisuusehdoista ei nykyisin ole säädetty. Tämän seurauksena sihteerien koulutustaso on epäyhtenäinen eikä useinkaan vastaa tehtävien asettamia vaatimuksia. Tämän johdosta ehdotetaan maatalouslomelain 13 a §:ssä säädettäväksi myös, että lomautakunnan sihteerin viran kelpoisuusehdoista säädetään asetuksella. Maatalouslomittajien kelpoisuusehtojen osalta vastaava säännös on nykyisin maatalouslomelain 17 §:n 3 momentissa.

Maatalouslomelain 22 §:n mukaan lain täytäntöönpanosta kunnalle aiheutuvat hallintomenot korvataan kunnalle valtion tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen osoitettujen varojen rajoissa. Maatalouslomelain täytäntöönpanosta aiheutuvat muut käyttökustannukset, kuten esimerkiksi maatalouslomittajien palkkausmenot,

korvataan kunnille kokonaan valtion varoista. Hallintomenojen osuus vuosiloma- ja sijaisaputoiminnan kokonaismenoista on noin kolme prosenttia.

Nykyinen valtion tulo- ja menoarvion rajoissa tapahtuva hallintomenojen korvaaminen on osaltaan vaikuttanut siihen, ettei lomituspalvelujen hallintoa ole kunnissa kehitetty taroituksenmukaisella tavalla. Tämä on vaikuttanut haitallisesti myös lomituspalvelujen saataavuuteen.

Maatalouslomelain 24 §:n 1 ja 2 momentin mukaan sosiaalhallitus päättää lain täytäntöönpanosta kunnalle aiheutuvia hallintomenoja varten varattujen määrärahojen jakamisesta lääneittäin ja lääninhallitus huolehtii näiden määrärahojen myöntämisestä kuntien käyttöön. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa määrärahojen jakamisessa ja myöntämisessä noudatettavat perusteet. Maatalouslomelain 22 §:n muuttamisesta edellä ehdotetulla tavalla johdetaan, että 24 §:n 1 ja 2 momentin säännökset käyvät tarpeettomiksi, minkä vuoksi pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen jää vain nykyinen 3 momentin säännös kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain soveltamisesta ja valtionosuusviranomaisesta.

1.2. Pienyrittäjälomalaki

Pienyrittäjän vuosilomarahasta annetun lain (408/77), jäljempänä pienyrittäjälomalaki, 9 §:n mukaan kunnassa huolehtii tässä laissa tarkoitetuista tehtävistä maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain 13 §:ssä mainittu lomautakunta tai sitä vastaava muu kunnallinen toimielin. Ensinmainitun lain 12 §:n mukaan valtio suorittaa kunnalle tämän lain mukaan maksetut vuosilomarahat ja lain täytäntöönpanosta muutoin aiheutuvat tarpeelliset käyttökustannukset. Yhdenmukaisesti edellä ehdotetun maatalouslomelain 22 §:n muuttamisen kanssa ehdotetaan myös pienyrittäjälomalan 12 §:ää muutettavaksi siten, että tämän lain täytäntöönpanosta aiheutuviin hallintomenoihin suoritetaan kunnalle valtionosuus lomautakunnan sihteerin palkkaamisesta aiheutuviin henkilöstömenoihin ja muihin käyttökustannuksiin kunnan kantokäyttöluokan perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain valtionosuusasteikon mukaisesti.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sijaisaputoimintaa koskevien tilastojen mukaan sijaisapua on synnytyksen johdosta annettu vuosittain noin 1 500 maatalousyrittäjälle. Sijaisavun enimmäiskesto aika on edellä mainitun lääkintöhallituksen suosituksen perusteella 72 päivää. Sijaisapulomituksen päiväkustannusten ollessa tällä hetkellä 194 markkaa, voidaan enimmäiskustannuksiksi ilman sijaisavusta perittäviä maksuja arvioida yhteensä noin 35 miljoonaa markkaa. Sijaisavusta perittävien maksujen kertymän ollessa arviolta noin 5 prosenttia, muodostuu esityksen kustannuksiksi tältä osin vuodessa noin 33 miljoonaa markkaa. Tämän hetkiseen tilanteeseen verrattavat lisäkustannukset ovat enimmillään noin 12 miljoonaa markkaa. Ilmeistä kuitenkin on, että maatalouslomittajien vähyys sekä yrittäjältä perittävät maksut rajoittavat sijaisavun käyttöä edelleenkin myös synnytystapauksissa. Tähän perustuen voidaan esityksestä tältä osin aiheutuvien todellisten lisäkustannusten arvioida alentuvan yhdellä kolmasosalla ja muodostuvan siten noin 8 miljoonaksi markaksi vuodessa.

Maatalouslomelain 27 §:n perusteella sijaisaputoimintaan käytettävien määrärahojen vuosittaisesta lisäyksestä neljännes luetaan maatalouden saamaksi tueksi ellei maataloustuloneuvotteluissa toisin sovita.

Lomituspalvelujen hallinnon osalta esityksen toteuttaminen merkitsisi, että lomautakunnan sihteerin päävirka tulisi perustaa noin 160 kuntaan. Uusia virkoja näistä olisi noin 50. Niistä noin 30 on sellaista, joissa nykyinen päätoimi muutettaisiin viraksi ja noin 20 pääviraksi muuttuvaa osa-aikaista virkaa tai tointa. Sivu- tai yhdistelmävirka tulisi niihin noin 210 kuntaan, joissa sihteerin tehtävät on nyt liitetty kunnan muuhun virkaan tai toimeen tai niitä hoidetaan sivutoimisesti. Lomautakunnan sihteerin tehtävä liitettäisiin kunnan muuhun virkaan noin 75 kunnassa.

Vuodelta 1981 tehtyjen tilitysten mukaan lomautakuntien hallintohenkilöstön palkkaamisesta aiheutuneet kirjanpidonmukaiset menot olivat noin 10,1 miljoonaa markkaa ja hallintokustannukset noin 6 miljoonaa markkaa. Näistä korvattiin valtion tulo- ja menoarvioon otetuilla varoilla lähes 74 prosenttia.

Päätoimisia sihteereitä oli lokakuussa 1981 kunnissa yhteensä 117 ja nykyisin arviolta noin

140. Kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaan lomautakunnan sihteerin palkkaus määräytyy Y 15—Y 19 palkkausluokkien mukaan. Valtion vuoden 1983 tulo- ja menoarviossa oli lomituspalvelujen hallintoon varattu 15 miljoonaa markkaa, josta henkilöstömenojen osuus on 11,5 miljoonaa ja hallinnon muiden käyttökustannusten osuus 3,5 miljoonaa markkaa. Määrärahalta voidaan kattaa noin 60—70 prosenttia kuntien kirjanpidonmukaisista hallintomenoista.

Esityksen aiheuttaman pää-, sivu- ja yhdistelmävirkojen lisäyksien aiheuttaman kustannustason nousun vuoden 1983 tasosta voidaan arvioida olevan noin 1,3 miljoonaa markkaa. Kun ehdotettu valtionosuusasteikko on 32—65 prosenttia, jota on vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesitykseen liittyen ehdotettu alennettavaksi yhdellä prosenttiyksiköllä, voidaan esityksen aiheuttamasta menojen lisäyksestä arvioida valtionosuuden olevan noin 58 prosenttia eli noin 760 000 markkaa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Maatalouslomalaki

7 a §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi sairauden, tapaturman tai muuhun niihin verrattavan tilapäisen syyn johdosta annettavan sijaisavun osalta. Sijaisapua voitaisiin ehdotuksen mukaan näissä tapauksissa aina antaa lääkärintodistuksen tai muun luotettavan selvityksen perusteella. Esimerkiksi kertausharjoitukseen osallistumisesta tulee lomautakunnalle esittää asianomaisen sotilaspiirin määräyskirje. Lääkärintodistusta ei lomautakunnan harkinnan mukaan kuitenkaan vaadittaisi seitsemältä ensimmäiseltä sairauspäivältä.

Hinnoitteluvuotta 1983/84 koskevan maataloustuloratkaisun mukaisesti naispuoliselle maatalousyrittäjälle ehdotetaan synnytyksen vuoksi oikeutta sijaisapuun 120 päivän ajalta. Sijaisavun saannin alkamisajankohdaksi ehdotetaan 30 päivää ennen laskettua synnytysaikaa. Sairausvakuutuslain (364/63) 23 §:n mukaan äitiysrahaa suoritetaan tällä hetkellä 258 arkipäivältä, siten että 24 arkipäivää kohdistuu laskettua synnytysaikaa välittömästi edeltäneeseen ja 234 arkipäivää sitä välittömästi seuraavaan aikaan. Koska arkipäivä käsite saatetaan maatalousyrittäjien sijaisaputoiminnan luonteen huomioon ottaen tuottaa sekaannusta, ei sitä tulisi tässä yhteydessä käyttää, vaan aikamäärä ehdotetaan laskettavaksi pelkästään päivinä.

13 a §. Pykälässä on lähdetty siitä, että lomautakunnan sihteerin tehtäviä hoitavan henkilön tulisi aina olla virkasuhteessa kun-

taan. Virka voisi olla päävirka, sivuvirka tai yhdistetty kunnan muuhun virkaan. Kunnilla voisi olla myös yhteinen lomautakunnan sihteerin. Jos lomautakunnan tehtävien määrä on vähäinen, voitaisiin sihteerin tehtävät virkaa perustamatta liittää kunnan jonkun muun viranhaltijan tehtäviin. Koska hallintohenkilöstön tarve eri kunnissa vaihtelee suuresti, olisi ehdotetun säännöksen soveltamista varten määriteltävä tarkemmin sihteerin virkojen perustamisen edellytykset. Kun sosiaali- ja terveysministeriö on nykyisin vahvistanut perusteet hallintohenkilöstön enimmäismäärälle, ehdotetaan, että ministeriön tehtäväksi säädettäisiin myös edellä tarkoitettujen tarkempien perusteiden vahvistaminen.

Perusteena pää-, sivu- tai yhdistelmäviran perustamiselle olisi hallintotyön määrä ja toiminnan laajuus. Parhaiten näitä kuvaa vuosittain käsiteltävien maatalousyrittäjien vuosiloma-, sijaisapu ja pienyrittäjien vuosilomarahakemusten määrä.

Vuoden 1982 lokakuun lopulla arvioitiin kuntia, joissa on yli 450 hakemusta, olevan noin 160. Kuntia, joissa oli tätä vähemmän hakemuksia, oli 285. Niistä olisi noin 75 kuntaa sellaisia, joissa käsiteltävien hakemusten määrä oli alle 100 hakemusta.

Pykälän viimeisen momentin mukaan myös lomautakunnan sihteerin viran kelpoisuusehdoista säädettäisiin asetuksella.

22 §. Pykälän rakennetta ehdotetaan selvennettäväksi siten, että 1 momentissa säädettäisiin vain valtion korvauksesta lomitajapalveluista aiheutuviin kustannuksiin ja pykälään ehdotettavassa uudessa 2 momentissa valtion-

osuudesta lain täytäntöönpanosta aiheutuviin hallintomenoihin. Pykälän 2 momentin mukaan lomautakunnan sihteerin palkkaamisesta aiheutuviin henkilöstömenoihin ja muihin hallinnon käyttökustannuksiin suoritettaisiin valtionosuutta kuntien kantokykyluokan perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82) valtionosuusasteikon mukaisesti.

Pykälän 3 momentin mukaan valtionosuutta voidaan suorittaa uusien virkojen perustamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin valtion tulo- ja menoarviossa päätetyissä rajoissa. Sosiaali- ja terveysministeriön tarkoituksena on ottaa huomioon vahvistaessaan lomautakunnan sihteerin virkojen yleisiä perusteita valtiontalouden ja kunnallistalouden taloudelliset mahdollisuudet lomittajapalvelujen hallinnon tehostamiseen.

24 §. Pykälästä poistettaisiin tarpeettomina 1 ja 2 momentit sekä selkiinnytetäisiin 3 momentin sisältöä.

1.2. Pienyrittäjälomlaki

12 §. Yhdenmukaisesti edellä ehdotetun maatalouslomelain 22 §:n muuttamisen kanssa

ehdotetaan myös pienyrittäjälomelain 12 §:ää muutettavaksi siten, että tämän lain täytäntöönpanosta aiheutuviin hallintomenoihin suoritetaan kunnalle valtionosuus lomautakunnan sihteerin palkkaamisesta aiheutuviin henkilöstömenoihin sekä muihin käyttökustannuksiin kunnan kantokykyluokan perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain valtionosuusasteikon mukaisesti.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984.

Lomautakuntien sihteereinä toimivien henkilöiden aseman turvaamiseksi ehdotetaan, että lain voimaan tullessa lomautakunnan sihteerin virassa tai sitä vastaavassa työsopimussuhteessa oleva henkilö on edelleen kelpoinen siihen virkaan ja myös sitä vastaavaan muuhun lomautakunnan sihteerin virkaan.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä 3 päivänä helmikuuta 1978 annetun lain (102/78) 7 a §, 22 §:n 1 momentti ja 24 §, sellaisina kuin ne ovat 23 päivänä tammikuuta 1981 annetussa laissa (64/81), sekä

lisätään lakiin uusi 13 a § sekä 22 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, jolloin nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

7 a §

Maatalousyrittäjällä on oikeus saada lomittaja sijaisapua varten sairauden, tapaturman tai muun niihin verrattavan tilapäisen syyn vuoksi ajaksi, jonka lääkarintodistuksella osoitettu määräaikainen työkyvyttömyys taikka muutoin luotettavasti osoitettu sijaisavun tarve kestää. Ilman lääkarintodistusta sijaisapua voidaan an-

taa sairauden ja tapaturman johdosta lomautakunnan määräämäksi ajaksi, enintään kuitenkin seitsemäksi päiväksi. Naispuolisella maatalousyrittäjällä on kuitenkin oikeus saada sijaisapua synnytyksen vuoksi ajaksi, johon sisältyy 120 päivää ja joka alkaa 30 päivää ennen laskettua synnytysaikaa.

13 a §

Kunnassa tulee olla lomautakunnan sihteerin virka, joka voi olla myös sivuvirka tai yhdistetty kunnan muuhun virkaan. Kahdella tai useammalla kunnalla voi olla yhteinen lomautakunnan sihteerin. Jos lomautakunnan tehtävien määrä on vähäinen, voidaan sihteerin tehtävät virkaa perustamatta liittää kunnan muun viranhaltijan tehtäviin.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa, hankittuaan valtiovarainministeriön lausunnon, yleiset perusteet lomautakunnan sihteerin virkojen perustamiselle ottaen huomioon kunnassa harjoitettavan toiminnan laajuuden.

Lomautakunnan sihteerin viran kelpoisuusehdoista säädetään asetuksella.

22 §

Valtion varoista suoritetaan kunnalle tämän lain mukaisista lomittajapalveluista aiheutuvat tarpeelliset käyttökustannukset.

Tämän lain täytäntöönpanosta aiheutuviin hallintomenoihin suoritetaan kunnalle valtionosuus kunnan kantokykyluokan perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82) valtionosuusasteikon mukaisesti. Hallintomenoina pidetään lomautakunnan sihteerin palkkaami-

sesta aiheutuvia henkilöstömenoja sekä muita tämän lain mukaisesta hallinnosta aiheutuvia tarpeellisia käyttökustannuksia.

Uuden viran perustamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin voidaan suorittaa valtionosuutta valtion tulo- ja menoarviossa päätetyissä rajoissa.

24 §

Jollei tästä laista muuta johdu, määrärahojen myöntämiseen, maksamiseen sekä tilityksen nojalla suoritettavan määrän maksamiseen sovelletaan, mitä kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annetussa laissa (35/73) on valtionosuudesta käyttökustannuksiin säädetty. Tällöin valtion asianomaisena viranomaisena toimii lääninhallitus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1984.

Sen estämättä, mitä 13 a §:n nojalla säädetään lomautakunnan sihteerin viran kelpoisuusehdoista, on tämän lain voimaan tullessa mainitussa virassa tai sitä vastaavassa työsopimussuhteessa oleva henkilö edelleen kelpoinen siihen ja sitä vastaavaan muuhun virkaan.

Laki

pienyrittäjän vuosilomarahasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienyrittäjän vuosilomarahasta 27 päivänä
(408/77) 12 §:n 1 momentti, sekä
lisätään 12 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4
momentiksi, seuraavasti:

12 §
Valtio suorittaa kunnalle tämän lain mukaan
maksetut vuosilomarahat.
Tämän lain täytäntöönpanosta aiheutuviin
hallintomenoihin suoritetaan kunnalle valtion-
osuus kunnan kantokykyluokan perusteella so-
siaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja
valtionosuudesta annetun lain (677/82) val-
tionosuusasteikon mukaisesti. Hallintomenoina

pidetään lomautakunnan sihteerin palkkaami-
sesta aiheutuvia henkilöstömenoja sekä muita
tämän lain mukaisesta hallinnosta aiheutuvia
tarpeellisia käyttökustannuksia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 1984.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri Eeva Kuuskoski-Vikari

Laki

maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

1.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun järjestämisestä 3 päivänä helmik. 1978 annetun lain (102/78) 7 a §, 22 §:n 1 momentti ja 24 §, sellaisina kuin ne lisätään lakiin uusi 13 a § sekä 22 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, jolloin nykyiset 2 ja momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 a §

Maatalousyrittäjällä on oikeus saada lomittaja sijaisapua varten lomautakunnan määräämaksi ajaksi yhdellä kertaa enintään kuitenkin kolmeksi työpäiväksi. Mikäli sijaisavun tarve jatkuu yli edellä 1 momentissa mainitun ajan sairauden, tapaturman tai synnytyksen johdosta, sijaisapua voidaan antaa tarpeen mukaisesti enintään kuitenkin siksi ajaksi, jonka lääkärintodistuksella osoitettu määräaikainen työkyvyttömyys kestää.

Ehdotus

7 a §

Maatalousyrittäjällä on oikeus saada lomittaja sijaisapua varten sairauden, tapaturman tai muun niihin verrattavan tilapäisen syyn vuoksi ajaksi, jonka lääkärintodistuksella osoitettu määräaikainen työkyvyttömyys taikka muutoin luotettavasti osoitettu sijaisavun tarve kestää. Ilman lääkärintodistusta sijaisapua voidaan antaa sairauden ja tapaturman johdosta lomautakunnan määräämaksi ajaksi, enintään kuitenkin seitsemäksi päiväksi. Naispuolisella maatalousyrittäjällä on kuitenkin oikeus saada sijaisapua synnytyksen vuoksi ajaksi, johon sisältyy 120 päivää ja joka alkaa 30 päivää ennen laskettua synnytysaikaa.

13 a §

Kunnassa tulee olla lomautakunnan sihteerin virka, joka voi olla myös sivuvirka tai yhdistetty kunnan muuhun virkaan. Kahdella tai useammalla kunnalla voi olla yhteinen lomautakunnan sihteeri. Jos lomautakunnan tehtävien määrä on vähäinen, voidaan sihteerin tehtävät virkaa perustamatta liittää kunnan muun viranhaltijan tehtäviin. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö vahvistaa, hankittuaan valtiovarainministeriön lausunnon, yleiset perusteet lomautakunnan sihteerin virkan harjoitettavan toiminnan laajuuden. Lomautakunnan sihteerin viran kelpoisuudesta säädetään asetuksella.

22 §

Valtion varoista suoritetaan kunnalle tämän lain täytäntöönpanosta aiheutuvat tarpeelliset käyttökustannukset. Täytäntöönpanosta kunnalle suoritetaan kunnalle lain mukaisista lomittajapalveluista aiheutuvat tarpeelliset käyttökustannukset.

Voimassa oleva laki

le aiheutuvat hallintomenot korvataan kuitenkin valtion tulo- ja menoarviossa tarkoitukseen osoitettujen varojen rajoissa.

Ehdotus

Tämän lain täytäntöönpanosta aiheutuviin hallintomenoihin suoritetaan kunnalle valtionosuus kunnan kantokykyluokan perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82) valtionosuusasteikon mukaisesti. Hallintomenoina pidetään lomautakunnan sihteerin palkkaamisesta aiheutuvia henkilöstömenoja sekä muita tämän lain mukaisesta hallinnosta aiheutuvia tarpeellisia käyttökustannuksia.

Uuden viran perustamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin voidaan suorittaa valtionosuutta valtion tulo- ja menoarviossa päätetyissä rajoissa.

24 §.

Sosiaalhallitus päättää sosiaali- ja terveystiministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti valtion tulo- ja menoarviossa tämän lain täytäntöönpanosta kunnalle aiheutuvia hallintomenoja varten varattujen määrärahojen jakamisesta lääneittäin.

Lääninhallitus huolehtii sosiaali- ja terveystiministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti 1 momentissa tarkoitettujen määrärahojen myöntämisestä kuntien käyttöön.

Muilta osin määrärahojen myöntämiseen, maksamiseen sekä tilityksen nojalla suoritettavan määrän maksamiseen ja oikaisumenetelyyn sovelletaan, mitä kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annettussa laissa (35/73) on valtionosuudesta käyttökustannuksiin säädetty. Tällöin valtion asianomaisena viranomaisena toimii lääninhallitus.

24 §

Jollei tästä laista muuta johdu, määrärahojen myöntämiseen, maksamiseen sekä tilityksen nojalla suoritettavan määrän maksamiseen sovelletaan, mitä kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annettussa laissa (35/73) on valtionosuudesta käyttökustannuksiin säädetty. Tällöin valtion asianomaisena viranomaisena toimii lääninhallitus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1984.

Sen estämättä, mitä 13 a §:n nojalla säädetään lomautakunnan sihteerin viran kelpoisuusehdoista, on tämän lain voimaan tullessa mainitussa virassa tai sitä vastaavassa työsuhteessa oleva henkilö edelleen kelpoinen siihen ja sitä vastaavaan muuhun virkaan.

2.

Laki**pienyrittäjän vuosilomarahasta annetun lain 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pienyrittäjän vuosilomarahasta 27 päivänä toukokuuta 1977 annetun lain (408/77) 12 §:n 1 momentti sekä
lisätään 12 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki***12 §**

Valtio suorittaa kunnalle tämän lain mukaan maksetut vuosilomarahat ja lain täytäntöönpanosta muutoin aiheutuvat tarpeelliset käyttökustannukset.

*Ehdotus***12 §**

Valtio suorittaa kunnalle tämän lain mukaan maksetut vuosilomarahat.

Tämän lain täytäntöönpanosta aiheutuviin hallintomenoihin suoritetaan kunnalle valtionosuus kunnan kantokykyluokan perusteella sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82) valtionosuusasteikon mukaisesti. Hallintomenoina pidetään lomautakunnan sihteerin palkkaamisesta aiheutuvia henkilöstömenoja sekä muita tämän lain mukaisesta hallinnosta aiheutuvia tarpeellisia käyttökustannuksia.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
mikuuta 1984*